

48. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 14. Marts 1913.

Forsøg med Turnipssorter til Sommerstaldfodring.

Forsøget er udført i 1908, 1909 og 1910 paa Forsøgsstationerne ved Lyngby, Tystofte, Studsgaard og Tylstrup samt paa 2 Gaarde under de bevægelige Rodfrugtforsøg, henholdsvis ved Korsør og Varde. Saaning fandt Sted 2 Gange med 5 Ugers Mellemrum, først i Maj og først i Juni, Optagning 3 Gange med 3 Ugers Mellemrum, midt i August, først i Septbr. og sidst i Septbr. Til Sommerstaldfodring har Grey stone og Yellow Tankard hidtil været de almindeligst dyrkede Sorter. Forsøget havde til Formaal at undersøge, om Landsgrav-Turnips, Norsk Maj-Turnips eller Finsk Turnips frembyder Fordele frem for de to nævnte Sorter.

Landsgrav-Turnips er halvlang, gulkødet og grønhovedet ligesom Yellow Tankard. Toppen er betydelig mindre end hos Yellow Tankard. Baade til tidlig og sildig Brug overgaar den i Reglen de andre Sorter i Tørstofudbytte, men Roerne er meget vanskelige at trække op, navnlig paa bindende Jord, og dette besværliggør Anvendelsen, særlig i Sommertiden, hvor Jorden hyppig er stærkt udtørret.

Norsk Maj-Turnips (Maj-Næpe) er hvidkødet, af fladtrykt Halvkugleform med rødt Hoved. Masseudbyttet er ringe, men Tørstofprocenten, der er lig med Runkelroers, opvejer denne Mangel. Toppen er lille. Af Stokløbere og raadne Roer forekommer kun ganske enkelte. Sorten udmærker sig ved Tidlighed, og naar Landsgrav-Turnips undtages, giver den det største Tørstofudbytte saavel efter sildig Saaning og Optagning fra midt i August til sidst i September som efter tidlig Saaning og Optagning fra midt i August til først i September. Efter tidlig Saaning og Optagning efter September Maanedes Begyndelse overgaas den derimod ret betydelig af den sildige Sort, Yellow Tankard. Norsk Turnips er meget let at trække op, selv i tørt Vejr og paa stiv Lerjord.

Finsk Turnips (Østersundom) er halvlang, hvidkødet og rødhovedet. Tørstofprocenten er lavere end hos nogen af de 4 andre Sorter. Efter tidlig Saaning er Roernes Tørstofprocent endog omtrent 4 pCt. under Norsk Turnips'. Toppen er lille. Den giver lidt flere Stokløbere, men knap saa mange raadne Roer som Norsk Turnips. Sorten afslutter sin Vækst endnu tidligere end Norsk Turnips, og som Følge heraf er Tørstofudbyttet allerede ved tidlig Saaning efter 2. og 3. Optagning, og ved sildig Saaning efter 3. Optagning 4—5 Ctn. Tørstof mindre pr. Td. Ld. end af Norsk Turnips. Masseudbyttet er derimod større end hos nogen af de andre Sorter. Optagningen volder ikke store Vanskeligheder, men Finsk Turnips er dog ikke saa let at tage op som Norsk Turnips.

Yellow Tankard er halvlang, gulkødet og grønhovedet. I Tørstofindhold overgaar den baade Landsgrav-Turnips, Finsk Turnips og Grey stone. Toppen er stor. Angaaende Stokløbere og raadne Roer gælder omtrent det samme som for Norsk Turnips. I Modsætning til de tre førstnævnte er Yellow Tankard en sildig Sort, som først efter tidlig Saaning og Optagning først i September naar en saadan Udvikling, at Tørstofudbyttet overgaar Udbyttet af Norsk Turnips. I Henseende til Letoptagelighed staar Sorten en Del tilbage for Finsk Turnips og meget tilbage for Norsk.

Grey stone er kugleformet, hvidkødet med rødgrønt Hoved. Den har henimod 1 pCt. højere Tørstofindhold end Finsk Turnips. Toppen er forholdsvis stor, navnlig efter sildig Saaning og tidlig Optagning, hvilket bøder noget paa Rodudbyttet. Den giver mange Stokløbere og mange raadne Roer, og Udbyttet forringes af denne Grund kendeligt. Tørstofudbyttet er i de fleste Forsøg saa lille, at den ikke kan anbefales til almindelig Dyrkning.

Norsk og Finsk Turnips egner sig paa Grund af deres hurtige Udvikling bedst til tidlig Optagning. Til sildig Brug giver Yellow Tankard lige saa stort eller større Rodudbytte og en større Topmasse end disse. Landsgrav-Turnips giver baade efter tidlig og sildig Optagning størst Udbytte, men den sidder meget fast i Jorden.

Ifølge andre Forsøg synes Norsk Maj-Turnips at være særlig modstandsdygtig over for Kaalbrokssvamp, medens Yellow Tankard og Grey stone angribes i høj Grad af denne Svamp.

Udførlig Beretning vil snarest fremkomme i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, der kan bestilles i enhver Boghandel for 6 Kr. pr. Bind.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 48. Meddelelse.

Resultater af Forsøg med Turnipssorter til Sommerstaldfodring. Centner Tørstof pr. Td. Ld.

Sortens Navn	Tidlig Saaning (først i Maj)			Sildig Saaning (først i Juni)		
	1. Optagning	2. Optagning	3. Optagning	1. Optagning	2. Optagning	3. Optagning
Landsgrav-Turnips	47.0	62.8	62.9	23.5	47.4	52.7
Norsk Maj-Turnips	44.6	57.8	57.6	24.5	47.1	50.3
Finsk Turnips	43.1	53.6	52.5	22.3	44.3	46.1
Yellow Tankard	40.3	57.9	61.5	18.4	41.8	49.3
Grey stone	38.0	53.7	53.0	17.7	42.0	47.4

Middel for 1., 2. og 3. Optagning.

Sortens Navn	Tidlig Saaning (først i Maj)				Sildig Saaning (først i Juni)			
	pCt. Tørstof	Top i pCt. af Roen	pCt. Stokløbere	pCt. raadne Roer	pCt. Tørstof	Top i pCt. af Roen	pCt. Stokløbere	pCt. raadne Roer
Landsgrav-Turnips	10.1	14	0.3	0.8	9.8	27	0.0	0.6
Norsk Maj-Turnips	12.2	17	0.2	1.7	11.2	28	0.0	1.1
Finsk Turnips	8.4	12	1.0	0.9	8.3	26	0.0	1.0
Yellow Tankard	10.7	26	0.7	1.1	10.2	41	0.0	1.2
Grey stone	9.3	25	2.8	5.3	8.9	43	0.0	4.2